GAZETA KRAKOWSKA

Nro 31.

z KRAKOWA dnia 17 KWIETNIA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 9 Kwietnia.

Redakcyia udziela publiczności wiadomość czastkową o podroży we Włoszech Artystki Polskiey Pani Szymanowskiey, będącey teraz w Londynie, powziętą z listu pisanego z Neapolu do Warszawy. Ta wiadomość iest skróceniem obszernieyszego opisu, który dawniey był posłany z Rzymu, lecz w drodze zaginał.

" W miesiącu Grudniu roku zeszłego ziechała Pani Szymanowska do Rzymu, a pod koniec Adwentu dała Koncert w tey stolicy Chrześciiańskiego świata. — Rok Jubileuszowy miał się tu właśnie otworzyć w owym czasie, wszystkie zatem tuteysze teatra były iuż zamknięte. Pani S. przybyła zapóźno, aby przed całą Publicznością Rzymską mogła dać się słyszeć. Wśród tych okoliczności jeden z Rossyianów tu obecnych, ofiarował Pani S. w swoiem mieszkaniu obszerny i gustownie przybrany Salon. Tu się popisywała Artystka. Widzów było tyle, ile mieysce obiąć ich mogło. Kilkaset osób znaydowało się na tym Koncercie, w tych zaś liczbie naypięknieysza publiczność Rzymska, panuiące Xiążę Luki ze swoią rodziną i inni cudzoziemcy. Stósownie do ogłoszonego drukiem programmatu, Artystka grała naprzód Koncert Humla, a potem Rondo brilante tegóż autora, wszystko z rzadką śmiałością, biegłością i z gustem. Publiczność była prawie zachwycona graniem tey Artystki, a tłumaczyła swoie uczucia żywemi oklaskami. — Nam Polakom było nader przyiemnie, bydź świadkami wrażenia, jakie talent Polki sprawił na publiczności Rzymskiey: — Po wykonaniu Koncertu pierwsze osoby przystępowały do Artystki, winszuiąc tak rzadkiego daru, mnie pytaiącemu się o zdanie artystów muzycznych, odpowiedzieli wszyscy, iż gra Pani Szymanowskiey przewyższa wszystkie ich oczekiwania, że iuż dawno nie słyszeli tyle życia, z taką przyiemnością i z takiem czuciem, wydobytego z fortepianu. — Diario di Roma oddał nazaiutrz Pani S. zasłużone pochwały. Grywała jeszcze na wieczorach naypierwszych domów przez cały czas swego pobytu w Rzymie.

" W dzień moiego do Neapolu przybycia (w końcu Stycznia) dowiedziałem

się z afiszow, iż Pani Szymanowska daie Koncert, i tą razą znaydowałem się na nim. Artystka ziechała do Neapolu w czasie żałoby zapadłego zgonu Monarchy. Teatra były więc zamknięte, a zabawy Karnawałowe zakazane. Ogłosiły więc pisma, iż tylko za pozwoleniem samego Króla, (który świeżo na tron wstąpił) Artystka i Professorka Polska daie Koncert w teatrze Krolewskim del Fondo. Ciekawa szłyszeć cudzoziemkę publiczność Neapolitańska, zaięła wszystkie mieysca; i ta rownie, iak wszędzie licznemi oklaskami uczciła iey talent.,,

---

Artykuł nadesłany.

Czytając w ostatnim Nrze Gazety Warszawskiey nadesłany artykuł, zdziwiłem się na tę naukę, iaką Pan M. podaie publiczności. Uważa on, że dobroczynność iest dobrą rzeczą, ale dobroczynność ta tylko która się wyświadcza od razu; wszelkie zaś ofiary i względy, przez ktore dobroczyńca ściśley się z Opiekowanym połącza, ma Pan M. za niedogodne, i dla tego radzi ich unikać. Zalecać ludziom stronienie od tego co może bydź im niedogodne, nie iest to w istocie dawać im nową lekcyią: egoizm iuż ią dawno ogłasza, i ciągle przykładnych uczniow znayduie aż nadto wielu. Wziąłem sobie za obowiązek zwrócić uwagę Pana M. na to: iż mierzyć cnotę większą lub mnieyszą niedogodnoscią lub wygodą za nią idącą, byłoby to robić z niey przedmiot rachuby, i zmieniać zupełnie iey wyobrażenie. Poymuię, że rozsądek powinien bydź na straży wszelkich naszych czynow; że świadcząc dobro iednym, słuszność każe rozpoznać czy przez to nie szkodziemy bliższym nam osobom, wedle których mocnieysze mamy obowiązki (*): ale przyiąwszy wniosek Pana M. o tylebyśmy uymowali dobroczynności o ile ścieśniali iey granice, szukaiąc za nią nagrody nie w sercu naszem, nie w życiu przyszłem, ale ią w widokach światowych zamykaiąc. I kaz cnota nie miała swego niewdzięcznika!, Iakaż nie była zlana nie iuż łzami czułości obdarzonego, ale łzami cierpiącego tegoż właśnie serca, które ią na niewdzięcznych, iakby na opokę wylało!. Czyż dla tego trzeba się wstrzymywać od szlachetnych uczynków, kiedy w tem owszem spoczywa ich świętość? Kiedy tą właśnie ofiarą uszacniona natura ludzka prawdziwą przyodziewa się wielkością?

Upraszam Redakcyi, aby te kilka słów chciała w swem piśmie umieścić. Nie idzie mi o sprawę wspomnianą od Pana M. którey wcale nie znam: ale mi idzie oto, aby nie puszczać w publiczny obieg takich myśli, ktore w swoim rozbiorze mogą się okazać mniey zgodne z pięknem uczuciem. *S. W.*

Z Petersburga d. 7 Marca d. K.

(Z Kuryiera Litewskiego.)

Gazeta Senacka ogłosiła Naywyższy Manifest w brzmieniu następuiącym:

(*) *Pan M. poleca dobroczynność na raz ieden. Ale i na raz ieden czyniąc ofiarę można ściągnąć sobie iaką niedogodność. Więc równe prawo do wniosku: że unikaiąc wszelkiey okazyi, nie trzeba bydź i na raz iden dobroczynnym??*

Z Bożey Łaski
MY ALEXANDER I.
CESARZ i SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYI,
&c. &c. &c.

Obwieszczamy wszystkim Naszym wiernym poddanym.

Dnia 26 Lutego, ukochana Bratowa Nasza, Wielka Xiężna Helena Pawłowna, Małżonka Ukochanego Brata Naszego, Wielkiego Xiążęcia Michała Pawłowicza, rozwiązaną została od ciąży przez powicie Nam Synowicy, a dla Ich Cesarskich Wysokości, Corki, którey dano imie Marya.

To Cesarskiego Domu Naszego pomnożenie, biorąc za nowe okazanie błogosławieństw Naywyższego, na Nas i Państwo Nasze zlewanych, i obwieszczaiąc o tem Naszym wiernym poddanym, iesteśmy pewni, że wszyscy oni z Nami wzniosą do Boga serdeczne modły za szczęśliwe hodowanie się i doyrzewanie Nowonarodzoney.

Rozkazuiemy pisać i nazywać we wszystkich sprawach, gdzie wypada, tę Ukochaną Nam Synowicę, Nowonarodzoną Wielką Xiążniczkę, Jey Cesarską Wysokością.

Dan w Petersburgu dnia 26 Lutego, roku od narodzenia Chrystusowego 1825, a Panowania Naszego dwudziestego czwartego.

Na autentyku podpisano własną Jego Cesarskiey Mości ręką tak:

ALEXANDER.

Kontrasygnował Jenerał Hrabia Arakczeiew.

Dnia 26 Lutego o godzinie 12tey w wielkiey Cerkwi pałacowey, w obecności Nayiaśnieyszego Cesarza Jegomości, Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jeymości Maryi Fedorowny, i Wysokich Osób Familii Cesarskiey, Ministrów cudzoziemskich, i znakomitszych Rossyyskich oboiey płci Osob, przez Metropolitę Serafina z Duchowieństwem znakomitszem odprawione zostały modły dziękczynne z przyklęknieniem, a wieczorem miasto całe było oświecone.

Dnia 27, z okoliczności tego radosnego zdarzenia, odprawiły się dziękczynne modły we wszystkich Cerkwiach stolicy; odgłos dzwonow przez cały dzień napełniał miasto.

Gazeta Journal de St. Petersbourg, donosi z Petersburga pod dniem 6 Marca.

Hrabia Ludolf, Poseł nadzwyczayny i Minister pełnocny N. Króla Jmci Obojey Sycylii, miał zaszczyt bydź przypuszczonym na posłuchanie u Jego Cesarskiey Mości, na ktorem złożył nowe swoie listy wierzytelne.

Radca tayny Anstett, mianowany Posłem nadzwyczaynym i Ministrem pełnomocnym J. C. M. przy Dworze Sztutgardskim, i zostaie po dawnemu Ministrem pełnomocnym przy Seymie Związku Niemieckiego.

Radca Stanu Engelbach, dawniey Kommissarz handlowy w Memlu, mianowany Konsulem Jeneralnym w Toskanii.

Radca Kollegialny Pachert, mianowany Konsulem w Memlu.

Gwałtowny pożar wybuchnął wieczorem d. 2 Marca w nowym teatrze drewnianym, w bliskości mostu Czernitszewskiego. Szczęściem, że się nie roz-

ciągnął za obwód teatru, który zupełnie spłonął.

Z Paryża d. 1 Kwietnia

Izba Deputowanych przyiąwszy d. 28 Marca ustawę o wieczystey prowizyi, przystąpiła do roztrząsania proiektu do ustawy względem zaięcia na skarb odkrytey niedawno kopalni soli w Vic.

D. 29 Marca Król z całą swoią rodziną przyiął w kościele St. Germain l' Auxerrois z rąk Wielkiego Jałmużnika, Xięcia Croi, S. Kommuniią. Podczas nabożeństwa postrzegłszy Xiężna Berry ubogą kobietę trzymaiącą w ręce papier, zbliżała się sama do niey i odebrała go. Gdy Król wychodził z kościoła rzuciła się do nóg iego czarno ubrana kobieta z prośbą. Król podniósł ią łaskawie, odebrał prośbę i przemowił do niey uprzeymie.

Panuiący Xżę Anhalt-Cöthen przybył tu d. 29 z. m. z swoią małżonką.

Xżę Castries, Par Francyi, mianowany został w mieysce zmarłego Margr: Bonnay, gubernatorem Fontainebleau.

Rozporządzeniem Królewskiem woysko Francyi urządzone iest iak następuie: Piechota składa się z 6 pułków gwardyi, 64 liniiowych i 20 lekkich pułków. Każdy pułk piechoty posiada sztab i 3 bataliony, każdy po 8 kompaniy. Bataliion liczy podczas woyny 937 głów, a podczas pokoiu 601. Jazda składa się z 2 pułków grenadyerskich, 2 kirserskich, 2 dragonów, 1 strzelców, 1 ułanów i 1 huzarów, stanowiących gwardyią, tudzież 2 pułków karabinierów, 10 kiryserskich, 12 dragonów, 18 strzelcow i 6 huzarów. Każdy pułk iazdy posiada sztab i 6 szwadronow. Każdy szwadron gwardyi składa się podczas woyny z 152 a podczas pokoiu tylko z 120 ludzi; ciężkiey jazdy podczas woyny z 150 a podczas pokoiu z 118 ludzi; lekkiey podczas woyny z 166 a podczas pokoiu z 118 ludzi. Korpus artyleryi składa się 1) brygady konney, to iest 390 oficerów, 560 urzędników i pułku pieszego 916 podczas woyny, a 668 ludzi podczas pokoiu liczącego, i pułków pociągu 1473 ludzi, a 2416 koni liczącego. 2) z 8 pułków pieszych maiących podczas woyny po 2139, a podczas pokoiu po 1339 ludzi, 4 pułkow konnych po 891 ludzi i 856 koni, bataliionu z pontynierów z 1571 ludzi złożonego, 12 kompaniy po 101 ludzi cieślów, iedney kompanii kowalow z 100 ludzi i 8 szwadronów pociągow, ogółem 15.664 ludzi i 25.430 koni.

Tuteysze ieograficzne towarzystwo wyznaczyło nagrodę za podróż do Karamanii (iedney z naymniey znanych okolic w mnieyszey Azyi,) i drugą nagrodę za podróż do Tombuctu. Na ostatnią wyznaczył także rząd 7000 Fr.

Od 1go b. m. Kwietnia przybywać codziennie będzie z Londynu do Kale i odchodzić parowy statek pocztowy, wyiąwszy niedzielę. Siła iedaego parowego statku wyrównywa sile 80 koni. Przewóz trwa tylko 11 godzin.

Dnia 22 Marca 31letni człowiek nazwiskiem Charon odbył tu razem trzy Sakramenta. Został ochrzczony, przyiął S. Komuniią i zaślubił się.

Korweta Muszla pod dowodztwem Kapitana Duperry powrociła z swey podroży około świata dnia 24go Marca do Marsylii. Odbyła tę podróż w dwóch latach i 10 miesiącach, i przez cały ten czas nieutraciła ani iednego człowieka

przez chorobę lub przypadek, i z iednym tylko chorym powróciła.

Piękne Opactwo Mont-Saint-Martin (przy St. Quentin) kupione zostało za 1 mil 100,000 Fr. ktore ma bydź przyłączone do St. Acheul, głownego siedliska Jezuitów.

— Dnia 2. —

Onegday o godzinie 9 zrana udał się N. Król z całą swoią rodziną do galeryi Dianny, dla odbycia obrzędu umywania nog. 13 dzieci w czerwonych płaszczach, wystawiaiących Apostołow, siedziały na podwyższeniu maiąc u nog koszyki, a na szyiach worki. W środku stał nakryty stół, 13 połmiskami, bochenkiem chleba i dzbanem wina zastawiony. Gdy Król wszedł rozpoczęły się śpiewanie i modły. Podczas śpiewanego *Miserere* zbliżył się Krol do dzieci i obmył im nogi. Potem Delfin za pomocą 14 Królewskich urzędnikow podawał Królowi połmiski, który ie każdemu z dzieci oddawał i nakoniec do worków na ich szyiach wiszących iałmużnę wrzucał, ktora składała się z 13 pięciu frankowek. O godzinie 11 zakończył się ten obrządek.

P. Ouvrard przeprowadzony wczoraj został z więzienia S. Pelagii do więzienia Conciergeri, gdzie siedzi także Intendent woyskowy Sicard. Kupiecki Dom Batbedat w Baionie zawiesił swoie wypłaty, ponieważ należy mu się od P. Ouvrard półtora milliiona franków.

Spodziewać się należy, iż rozmnożą się we Francyi Amerykańskie zwierzęta Buckelochsen zwane. Z przywiezioney pary przez P. Milbert samica wycieliła się w Paryżu. Zwierzęta te dla wielkiey siły są bardzo użyteczne do ciągu i pługa. Z inney strony nabyliśmy także zagraniczne zwierzęta. P. Hennet młodszy przyprowadził z wielkim kosztem stado tak zwanych Leycesterskich owiec, z ktorych 4 owce i 10 baranów przybyło iuż do Saint-Quen dla P. Ternaux. Zwierzęta te ważą pospolicie od 130 do 150 funtów i wydaią po 12 do 14 funtów wełny, 10 do 11 calow długiey. Przybyłe barany maią dopiero po 11 miesięcy; uszły w czasie zimy przeszło 100 mil Niemieckich, a wszelako dobrze wyglądaią, i obiecuią rolnictwu i fabrykom wielkie pożytki. Przy tey okazyi wspomnieć ieszcze musiemy o kosztownem nabyciu, które Francyia winna staraniom P. Ternaux. Z połączenia koz Tibetańskich z kozami Angory, otrzymał P. Ternaux średni gatunek naypięknieyszych koz, których do iedwabiu podobna wełna nietylko naypięknieyszą Kaszemirską przechodzi, ale nadto iest zupełnie włoknistą, iaką z Tybetańskich koz od samey tylko skóry mieć można. Oprócz tego sprowadził P. Ternaux z Saxonii 67 baranów nieznanego wcale we Francyi gatunku owiec, które ulepszą stada Francuzkie. Tak więc Francyia zbogaci się wkrótce naypięknieyszemi gatunkami owiec Angielskich, Hiszpańskich, Saskich i Azyiatyckich.

Tunetański Wysłaniec, Sidi-Mahmud, ma w swoim orszaku oprócz Sekretarza (Rafaela Gaeta) ośm osób. Wiezie następuiące podarunki od Deja dla Króla naszego: 6 koni rosłych, 2 klacze Numidyyskie, pięknego lwa i lwicę, 4 czarne strusie, 4 gazele, 2 baranki z Gwinei, ważne dla nader przedniey wełny, którą co rok zrucaią (owieczka zdechła w drodze), 6 młodych wielbłądow, pomiędzy ktoremi 2 czarne,

z białe i 2 żółto czerwone, 24 przednich wełnianych kołder z Gerid, chustki, zasłony, pasy, wspaniały rząd Turecki na konia, 4 lwie skory, 2 tygrysie, skrzynkę essencyi różowey, wiele puszek z woniami, i bogaty całkowity ubiór Murzyński dla Delfina.

Z Londynu d. 30 Marca.

P. Curwen wniosł d. 28 b. m. do niższey izby Parlamentu prośbę od wielu kupców Londyńskich o zniżenie Maximum kwarte u pszenicy do 60 szylingów, i dozwolenie wprowadzania iey z zagranicy za opłatą po 20 szylingow od kwarteru. Wnoszący popierał mocno tę prośbę i oświadczył, iż lubo sam iest właścicielem ziemi, niesprzeciwia się dozwoleniu wprowadzania zagranicznego zboza, skoro nałożone będzie cło 20 szylingow od kwarteru pszenicy, 10 od ięczmienia a 6 szylingow od owsa. — P. Ellice sprzeciwiał się wniesieniu tey prośby. — P. Huskisson oświadczył: Przy wniesieniu tak ważnego przedmiotu nie mogę zaraz w iego rozbior wchodzić; wszelako cieszy mnie bardzo, iż zacny członek wnoszący tę prośbę, który w r. 1821 tak gorliwym był obrońcą monopolium, dziś zezwala na wprowadzanie zagranicznego zboża za pewną opłatą. Spodziewam się, że P. Curwen utwierdzi to mniemanie pomiędzy swoiemi konstytuentami, zresztą wstrzymuie moie mniemanie względem ważnego tego przedmiotu. — P. Tomasz Wilson: Wielka zmiana w handlowey naszey polityce nakazuie także zmianę względem ustaw zbożowych. — P. Baring: Wszystko wzywa nas, abyśmy ważną tę sprawę iak nayprędzey rozstrzygnęli, i nieutrzymywali dłużey publiczności w niepewności. — P. Parnell odłożył swoie w tey mierze zdanie do 28 Kwietni. — Na wniosek P. Canning odroczyła izba posiedzenia swoie do 14 Kwietnia.

Wyszło tu wezwanie do kupców, bankierow, właścicieli okrętów, rękodzielników, i t. d. do zebrania się na zgromadzenie publiczne, na którem Lord Prezydent ma przewodniczyć, dla ułożenia prośby do Parlamentu o zniesieniu dotychczasowych ustaw zbożowych.

Wczoray rano nadeszły pisma od naszego Posła z Wiednia, a popołudniu odbyła się rada gabinetowa.

Lord Kanclerz wezwał Arcybiskupa Anglikańskiego kościoła w Jrlandyi w imieniu Parów do ziechania do Londynu, dla znaydowania się w wyższey izbie d. 15 Kwietnia iako obecny świadek przy odczytaniu zdania sprawy o stanie Jrlandyi.

Podług Gazety Morning Herald nadworni lekarze radzić maią Królowi, aby przeiechał się do niektórych wód Niemieckich, i J. K. Mość ma iśdź za tą radą.

Rachuią, iż w połączonem królestwie naszem 2 mill: ludzi zatrudnionych iest wyrobem bawełny, która iako surowy płód kosztuie 6 mill: Fs. a po wyrobie przynosi kraiowi zysku 54 mill: Fs. W roku zeszłym wprowadzić miano do Europy 830,000 balow bawełny, która wyrobioną została.

Do komitetu zbieraiącego składki na wsparcie zniszczonych przez powódź okolic północnych Niemiec, nadeszło dotąd 5500 Fs.

Uniwersytet Kambridgi liczy teraz 4700 uczniów, a Oxfordski 4660.

Wszystkie Angielskie okręty woien-

nie powracaiące z południowey Ameryki przywożą teraz dla kupców tuteyszych drogie metale i płody tamteysze. I tak fregata Diamon, na którey P. Harwey z Mexyku powrócił, przywiozła 230 skrzyń indigo i wiele gotowizny na prywatny rachunek.

Nie sądzą aby Kongres Mexykański przywrócił dawną opłatę od wywozu złota i srebra, chociaż to Minister skarbowy proponował.

D. 9 Stycznia o godzinie 3 po północy czuć się dało w la Guaira mocne wstrząśnienie ziemi, które iednak oprocz przestraszenia mieszkańcow żadney nie zrządziło szkody.

Caneca, ieden z Hersztów zaburzeń w Fernambuko w r. z. został d. 13 Stycznia stracony i takiż los oczekuie d. 11go Lutego poborcę celnego Macario. Wielu innych siedzi ieszcze w więzieniu. D. 5 Stycznia przyprowadzono do Rio-Janeiro 200 jeńców z woyska Carvalhosa. Surowość ta przywróciła zupełnie powagę Xcia Rejenta Brazyliyskiego.

Od brzegów Menu d. 30 Marca.

Na ostatniem posiedzeniu Seymu związku Niemieckiego Kr. Saski Poseł wniósł o uznanie prerogatyw i praw, które należą się Xiążętom i Hrabi Schönberg na mocy dawnieyszych Recesów w stosunkach z krolestwem Saskiem. Seym wyznaczył do roztrząśnienia tego przedmiotu kommissyią z Posłów Austryiackiego, Pruskiego i Bawarskiego.

Pierwsza izba Stanów Badeńskich przyięła na posiedzeniu d. 26 Marca proiekt do ustawy względem odnawianego obioru izb i trzechletniey przerwy od Seymu do Seymu.

N. Krol Wirtembergski wydał w moc artykulu 18 Aktu związkowego względem nabywania dóbr przez cudzoziemców pod d. 18 Marca rozporządzenie, przez które 1) zniesiona iest dawnieysza ustawa kraiowa zabraniaiąca cudzoziemcom związku Niemieckiego nabywania dóbr nieruchomych; 2) że takowi posiadacze używaią tych samych praw co kraiowcy; 3) że zagraniczni posiadacze, równie iak kraiowi ponoszą wszelkie ciężary i opłacaią podatki ustawami przepisane; 4) że wszystkie dobra co do sądownictwa ulegaią ustawom kraiowem.

Xiążę na Corvey Ferdynand, Biskup Monasterski, umarł d. 18 Marca o godzinie 7 w wieczór w Corvey.

Wylew Renu w przeszłey iesieni zrządził w cyrkule Nekary w Wielkiem Xięstwie Badeńskiem przeszło 500,000 ZR. szkody. Ze składek w Karlsruhe (w stolicy tego Xięztwa) zbieranych dostało się temu cyrkułowi 33,000 ZR. Z tych na żywność dla ludzi i karmę bydła w czasie zimy wydano przynaymniey dwie trzecie części, a zatem na wystawienie budynków niepozostało się iak kilka tysięcy, które na rożne okolice podzielone zostały. Większa część właścicielów uszkodzonych lub zupełnie zburzonych domów są ubogiemi, zadłużonemi i dla braku zarobku nie są w stanie wystawienia ich na nowo. Wystawić sobie zatem można iak smutny iest los wielu rodzin.

Gazeta Korrespondenta Niemieckiego donosi, że w Wielkiem Xięztwie Hesko-Darmstadtskiem liczba w nędzy pogrążonych mieszkańcow, ktorzy przymu-

szonemi są opuszczać swoie ogniska, coraz bardziey się powiększa. Z samey prowincyi wyższey Hessyi 9 do 10,000 mieszkańców z żonami i dziećmi postanowiło przenieść się do Ameryki. W prowincyi Reńsko-Heskiey, która uważaną iest za nayurodzaynieyszą w Niemczech, wybiera się także 100 rodzin do Brazylii.

Xżę Fryderyk Saski w podróży swey do Paryża przybył d. 27 Marca do Karlsruhe, iadł u Dworu obiad, a nazaiutrz puścił się w dalszą drogę.

Z Bruxelli d. 27 Marca.

Dotychczasowy Adjutant Królewicza Fryderyka, Baron Jpoy, został Marszałkiem Dworu tegoż Królewicza, a Margr. Gavre otrzymał takiż stopień przy Królewnie Maryiannie.

Jenerał Kragenhoff uda się wkrótce do Kurasao, dla zakładania tam nowych twierdz, gdyż ta wyspa przy niepodległości południowey Ameryka stała się teraz bardzo ważną.

Gdy pokazały się zfałszowane bilety banku Amsterdamskiego, przeto maią bydź niezwłocznie z biegu cofnione i na nowe zamienione.

N. Królowa nasza przedsięweźmie z znacznym orszakiem podróż do Berlina.

Od połowy Lutego niezdrożało bynaymniey u nas żyto.

Naprawienie uszkodzeń przez powódź w małym tylko powiecie Bild nad północno-zachodnim brzegiem Fryzyi poczynionych, kosztować będzie 160,000 ZH. Do którey summy nie wchodzi strata w koniach i bydle.

Z Szwaycaryi d. 23 Marca.

Xiąże Calvello oczekiwany iest w Lucernie, dla złożenia nowego wierzytelnego listu, iako Poseł Króla obu Sycyliy. Jak się rzecz ma względem woyskowey kapitulacyi między tą Koroną i ligą Szwaycarską, ieszcze niewiadomo. Niektóre Kantony, iak np. Berneński, oświadczyły, iż nie wniydą w żadne układy, ieżeli wprzód nie będą Szwaycarom korzyści handlowe zapewnione. Lecz Krol Neapolitański niemoże na te korzyści zezwolić, bez naruszenia umow z Angliią i Francyią przy przywróceniu tronu Neapolitańskiego zawartych.

Od brzegów niższey Elby d. 29 Marca.

Podług listu z wschodniey Fryzyi szkoda, którą powodzie w Listopadzie r. z. i na początku Lutego r. b. zrządziły, oszacowana iest do 400,000 talarow. Obaliło się wiele domow i poczęści przez wodę zabrane zostały. Zatopiło się wiele bydła, ale z ludzi tylko osob 12. Przyczyną, dla czego wschodnia Fryzyia w stosunku innych okolic tak mało ludzi i nawet niewielką liczbę koni i bydła utraciła, iest: że wsie i nawet poiedyncze domy wystawione są na wzgorzach, które chociaż woda oblała, zabrać ich przecież niepotrafiła. Z szluz do odwilżania gruntów żadna popsutą niezostała i posłużyły do ścieku wody. Do tego przydać nakoniec ieszcze potrzeba, że domy Włościanskie w wschodniey Fryzyi budowane są, zwłaszcza pomiędzy tamami, z twardego materyału, ktore woda niełatwo zburzyć potrafi. Wszelako i z tych pod tamami stoiących pomnieyszych zniosła woda wiele, tak iż znaku niema, gdzie były.

DODATEK
DO No. 31.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 17 KWIETNIA 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 7 Kwietnia.

Nayiaśnieyszy Cesarz i J. C. W. Arcyxiążę Franciszek Karol przedsięwzięli dziś rano podróż przez Klagenfurt, Udine, &c. do Medyolanu. N. yiaśnieysza Cesarzowa i Arcyxiężna Zofiia wyiechały wczoray do Minchen. Ziadą się zaś z N. Cesarzem w Weronie, a ztamtąd poiadą razem do Medyolanu.

Z Włoch d. 24 Marca.

Podług listów z Rzymu Oyciec S. zażądał znowu od Króla Neapolitańskiego złożenia sobie stosownie do odwiecznego zwyczaiu namiotu, przedmiot o który pomiędzy obiema Dworami oddawna zachodzi spor. Też listy dodaią, iż Oyciec S. zapowiedzieć kazał Xiężnie Parmy, Maryi Ludwice, ażeby na znak hołdownictwa tego Xięztwa przysłała do kościoła S. Piotra złoty kielich.

Oddawna prowadzony spor o właściwe mieysce sławnych łazienek Nerona w Rzymie został nareszcie ukończony, gdyż niedawno przy kopalniach niedaleko pałacu Crescenzi-Bonelli znaleziono niezaprzeczone ślady i szczątki tego wspaniałego pomnika. Łazienki te założone były na wzór łazienek Agryppy.

Z Madrytu d. 23 Marca.

Ieneral Virnes, mąż pełen wiadomości i talentów, ale należący do Afrancesades (stronników Bonapartego) udał się w swoim niedostatku do Króla i w wierszach opisał mu całą swoią nędzę. Król odczytał z uwagą w przytomności wielu osób iego prośbę, i poruszenie Króla wzmagało się co chwila, aż nakoniec łzy uronił. Nakazał zaraz naywyższey woienney Radzie, aby Jenerała Virnes za oczyszczonego z politycznego postępowania ogłosiła, i wyznaczył mu póki nie będzie umieszczony 30,000 realów pensyi.

Król uda się na Wielki tydzień do Toledu, dokąd towarzyszyć mu będzie Jenerał Laloyere z 500 ludźmi.

P. Ugarte nieprzyiął poselstwa do Turynu i odebrał rozkaz oddalenia się z Madrytu. Po upadku tego ulubieńca Królewskiego rozchodzi się znowu wieść o zmianie Ministrów. P. Corpas, który nieprzyiął także poselstwa do Szwayca-

tyi, Świechać musiał w 8 dni z stolicy.

Sądzą, iż Xżę Infantado uda się do Paryża.

Pułkownik Amor skazany został na śmierć. A że z Xięciem Angouleme kapitulował, dozwolono mu zatem tyle czasu, aby żona iego, która do Paryża pojechała, uprosić mogła tego Xcia o pośrednictwo za nim.

Od nieiakiego czasu nadchodzi wiele próśb do rządu o wynagrodzenie za zburzone domy i wyciętę drzewa przez Francuzów na obwarowaniu Kadyxu.

W Barcelonie naprawiaią także Francuzi warownie. Wielu z uwięzionych oddawnego czasu w tem mieście osób za polityczne mniemania otrzymały paszporty do wyiazdu na zawsze z Hiszpanii. Wiele rodzin wynosi się z tegóż miasta na wsie, ponieważ codziennie drożeie tam żywność.

Zaledwo znayduiący się w Tangerze wychodnie Hiszpańscy dowiedzieli się, że z rozkazu Cesarza Marokańskiego, maią bydź do Larache poprowadzonemi, uciekli zaraz do domów Konsulów z obawy, aby w drodze nie byli pomordowani; 3 znayduie się u Francuzkiego, 8 u Amerykańskiego, a 6 (pomiędzy któremi Valdez) u Angielskiego.

Z Lizbony piszą, iż Anglicy zakładaią tam wielkie magazyny żywności, i że na uyście Tagu przybywa coraz więcey Angielskich woiennych okrętów. Hr. Porto Santo, były tu Poseł, obiał już tamteysze Ministerstwo spraw zagranicznych.

Z Stambułu d. 16 Marca.

(Z Dostrzegacza Austryiackiego.)

Porta odebrała od nowego Seraskiera Mehmed Redszyd Baszy doniesienia, które tu wielkie ukontentowanie sprawiły. Seraskier poszedł bez żadney przeszkody z Monastir przez Mezzovo i Trikala do Janiny, zkąd zamyślał udać się do Arta, dla rozpoczęcia swych działań przeciw Arkarnii. Wszyscy Albańczykowie oświadczyli się za Portą i przyrzekli dostawić iey ile zechce ludzi i koni. Tak tu iako i wszędzie biegaią przesadne wieści o sile Albańskiego woyska; te wieści powtarzaią nawet Gazety Greckie, a mianowicie Przyiaciel Praw w Nr. 90 pod d. 4 Lutego; iakkolwiek są nieprawdziwe, zdaią się iednak niemało zatrważać Greków. Niemożna wszelako poiąć, iak garstka zdemoralizowanego i zgłodniałego woyska, które Maurokordato zaledwo w kupie utrzymał, oprzeć się potrafi Redszyd Baszy, chociażby tylko z 15 lub 20,000 ludzi do zachodniey Grecyi wkroczył i utrzymać Anatoliko i Missolungi.

Wiadomość o poddaniu się Patras była zupełnie zmyśloną, i spodziewać się należy, iż maiące wkrótce nastąpić działania Ibrahima Baszy wyrwą tę twierdzę z niebezpieczeństwa. (*)

Zdaie się żadney niepodlegać wątpliwości, że Ibrahim Basza między 20 i 24 Lutego odpłynął z Suda z 36 woiennemi okrętami i 4500 lądowego woyska w kie-

(*) *W Korfu (podług listów pod dniem 15 Marca) rozchodziła się wiadomość, że twierdza Patras od zamknięcia oswobodzoną została. Dodawano nawet, że przed tamteyszym portem stoi 16 Tureckich czyli Egipskich okrętów. — Rzecz ta musi się wkrótce wyiaśnić.* (Przypisek Dostrz: Austr:)

runku ku Morei. Od kilku miesięcy niewidać w tych wodach żadnego Greckiego okrętu. Officer, który długo bawił przy Ibrahimie Baszy pisze pod d. 24 Lutego: "Woyska w Suda i innych punktach wyspy Kandyi obfituią we wszystko. Żeglarze wszystkich narodów miewaią tam publiczne targi. Przewozowe statki płyną bez przeszkody do Morei, a awizowe przewiiaią się między Rodus, Suda i Modon iak podczas pokoiu. Na początku Lutego dwie woienne galery i 4 przewozowe okręty z 300 żołnierzy Egipskich popłynęły do ostatniey twierdzy, a dawniey 26 przewozowych okrętów ze zbożem. (*) Wyspa Kandyia osadzona iest 8000 Arnautami, którzy iak się zdaie należeć nie będą do żadney z Egipskich wypraw.

(*) *Ztąd zapewne wszczeła się wieść, że Ibrahim Basza ieszcze w Styczniu 3000 woyska do Modon wysadził.* (Przypisek Dostrz: Austr:)

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę d. 17go b. m. na benefis Józefa Wygrzywalskiego, daną będzie wznowiona Traiedya w 5 aktach: *Maska Żelazna.* Poczem nastąpi Komedya w 1 akcie z francuzkiego Pana Picard, przez Franciszka Szymanowskiego tłomaczona: *Wexel, czyli Komornik za Dłużnikiem w pogoni.* Między Traiedyą i Komedyą grane będą dwa wcale nowe Polonezy, z których w iednym ma solo Klarynet i trąbka pocztarska, skomponowane przez Beneficyanta.

Uwiadomienie o Loteryi.

Uwiadomia się Szanowną Publiczność, iż na mocy Uchwały Senatu Rządzącego Wolnego Miasta Krakowa z dnia 18 Marca r. b. do N. 1119 zapadłey, ciągnienie Loteryi na dwa Domy w Krakowie pod N. 538 i 683 przy Ulicy Floryańskiey i w Przeczniey ku Ulicy Szpitalney stoiące, do dnia 21 Marca 1826 r. ostatecznie przedłużone zostało. —

W Krakowie dnia 30 Marca 1825 r.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu.

Podaie do wiadomości, iż z mocy Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 29 z. m. Nr. 1277 przedsięwziętą będzie na powtórnym terminie w dniu 2 Maja r. b. w Biorze Wydziału od godziny 10 zrana Licytacya Publiczna Dzierżawy dochodów Czopowego Skarbowego Miasta Chrzanow i Nowa Góra łącznie od ceny pierwszego wywołania Złp: 2763 tytułem rocznego Czynszu, niemniey osobne co do Miasta Trzebinia od Summy Złp. 1312. Dzierżawa trwać będzie rok ieden, to iest: od dnia 1 Czerwca r. b. do końca Maja 1826. Czynsz ratami miesięcznemi z góry płaconym bydź ma, a kaucya na dwie raty miesięczne żądana będzie. Inne warunki znaydują się każdego czasu w Wydziale do przeyzrenia. Maiący chęć ubiegania się zechcą przybydź w dniu i mieyscu wyżey wyrażonych zaopatrzeni w Vadium Złp. 276 gr. 9, względnie Miasta Chrzanow i Nowa Góra, a Złp. 131 gr. 6 względnie Miasta Trzebinia. — W Krakowie dnia 6 Kwietnia 1825 roku. *Bartl.*

Gadomski, S. W.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu, podaie do wiadomości publiczney, że na Zasadzie Rozporządzenia Senatu z dnia 5 b. m. do L. 1359 Propinacyia Skarbowa w Ekonomii Czernichowskiey i użytek z Przewozu na Wiśle tamże pod Czernichowem, w dniu 30 b. m. w godzinach przedpołudniowych w Biorze Wydziału Dochodów Publicznych w iednoroczną Possessyią od dnia 1 Czerwca r. b. do końca Maia 1826 r. przez Licytacyią wydzierżawione zostaną. Zacznie się ta Licytacyia od Summy Złp. 4500. Licytować maiący złożyć maią przed

zaczęciem Licytacyi pro Vadio część dziesiątą pierwszego wywołania Licytacyi, to iest Zlp. 450, o dalszych warunkach w Wydziale Dochodów każdego czasu dowiedzieć się można. — W Krakowie d. 11 Kwietnia 1825 r.

X. Bystrzonowski.
Gadomski, S. W.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu, uwiadomia Publiczność, że z Rozporządzenia Senatu z dnia 5 b. m. do L. 1360 użytek z paszy Błonia Mieyskiego za Rogatką VIII. sytuowanego, w dniu 4 Maia r. b. w godzinach przedpołudniowych w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych w trzechletnią Possessyią od dnia 1 Czerwca r. b. do końca Maia 1828 r. przez Publiczną Licytacyią wydzierżawiony zostanie. Zacznie się ta licytacyia od ceny czynszu rocznego Zlp. 758. Licytować maiący przed zaczęciem licytacyi pro Vadio dziesiątą część rzeczoney summy, to iest: Zlp. 75 gr. 24 złożyć powinni będą. O dalszych Warunkach każdego czasu w Wydziale Dochodów Publicznych dowiedzieć się można.
W Krakowie dnia 12 Kwietnia 1825 r.

X. Bystrzonowski.
Gadomski, S. W.

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. — Stosownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego podaie do powszechney wiadomości, iż Trybunał I Jnstancyi kraiu tuteyszego Wyrokiem swoim z dnia 20 Październikia r. b. 1823 na powodztwo Elżbiety Zagrodzkiey w Mieście Krakowie na Stradomiu pod L. 288 zamieszkałey, wydanym nakazał śledzenie nieprzytomności Jacentego Zagrodzkiego, Męża Powódki, przeszło od lat czterech nieobecnego, i żadney o sobie wiadomości niedaiącego, polecíwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności tegoż Jacentego Zagrodzkiego, Sądowi Pokoiu Miasta Krakowa Okręgu Pierwszego. W Krakowie dnia 14 Listopdaa 1823 r.

Nikorowicz.
Raubach.

Podpisany Notaryusz Publiczny Wolnego z Okręgiem Miasta Krakowa, podaie do Publiczney wiadomości, iż wskutek Rezolucyi Wysokiego Trybunału I. Instancyi z dnia 3 Lutego r. b. do L. 240 wydaney, Dom drewniany z Ogrodem fruktowym, po niegdy Jacentym Chaykowskim pozostały przy Krakowie na Przedmieściu Wygoda pod L. 360 stoiący, przez Publiczną Licytacyą więcey daiącemu za gotową srebrną monetę sprzedanym zostanie pod warunkami:

1. Pierwsze wywołanie zacznie się od ustanowioney przez w sztuce biegłych wartości Zlp. 179 gr. 20.
2. Chęć licytowania maiący obowiązany złożyć na Vadium dziesiątą część summy szacunkowey.
3. Naywięcey daiący otrzyma przysądzenie.
4. Otrzymuiący przysądzenie powyższego domu obowiązany będzie w dniach 14 całą summę z licytacyi wypadaiącą na ręce podpisanego Notaryusza złożyć.
5. Wszelkie ciężary i podatki publiczne do domu i gruntu przywiązane, a oraz czynsz ziemny Właścicielowi Jurydyki Wygody rocznie po Zlp. 18 gr. 24. Nabywca winien opłacać będzie.
6. Niedotrzymuiący ninieyszych warunków nietylko utraci Vadium, koszta nowey licytacyi zastąpi, ale nawet niedobór iakiby się okazał nagrodzić niezawodnie winien będzie. Do licytacyi przedstanowczey termin na dzień 16 Maia r. b. na godzinę 10 ranną naznacza, w którym to terminie chęć licytowania maiący w Kancellaryi Notaryalney przy Ulicy Grodzkiey pod L. 84 znayduiącey się przed podpisanym iako do tey sprzedarzy delegowanym zgłosić się zechcą. — W Krakowie dnia 1go Kwietnia 1825 roku.

Ignacy Rogalski, Notaryusz.